

Pranešimas spaudai

Liuksemburgas, 2020 m. lapkričio 30 d.

ES bankų pertvarkymas: 2019 m. rizikos atskleistos tinkamai, tačiau ES auditoriai atkreipia dėmesį į ateityje galinčias kilti rizikas

Europos Audito Rūmams nustatyta prievolė kasmet teikti ataskaitas dėl bet kokių finansinių rizikų, visų pirma kylančių dėl teisinių procesų, susijusių su Bendru pertvarkymo mechanizmu (BPeM) – ES sistema, kuria bankų sąjungoje užtikrinamas tvarkingas žlungančių bankų pertvarkymas. 2019 finansiniais metais Bendra pertvarkymo valdyba (BPV) nurodė neapibrėžtuosius įsipareigojimus, susijusius su vykstančiais teisiniais ginčiais. Vis dėlto auditoriai atkreipia dėmesį į tai, kad vėliau priimti tam tikri teismo sprendimai, taip pat nauji teisminiai ginčai gali turėti finansinių pasekmių.

BPeM tikslas – valdyti žlungančio banko pertvarkymą, kad realioji ekonomika ir mokesčių mokėtojai patirtų kuo mažesnę neigiamą poveikį. Šiame mechanizme pagrindinį vaidmenį atlieka BPV kartu su Europos Komisija, Taryba ir nacionalinėmis pertvarkymo institucijomis. Pertvarkymą reglamentuojantis teisinis pagrindas yra gana naujas ir juo sukurta sudėtinga, specifinė ir precedento neturinti teisinė sistema. Šiuo metu ES ir nacionaliniuose teismuose nagrinėjama nemažai teisinių ginčų, susijusių su BPeM reglamentu.

Neapibrėžtieji įsipareigojimai ir atidėjiniai atspindi subjektui kylančią finansinę riziką. 2019 m. BPV atskleidė neapibrėžtuosius įsipareigojimus, kurie sudarė 2 047 milijonus eurų, o Komisija ir Taryba neapibrėžtųjų įsipareigojimų neatskleidė. BPV nurodyti neapibrėžtieji įsipareigojimai yra susiję su teisiniais ginčiais dėl bankų iš anksto (*ex ante*) mokamais įnašais, kuriais finansuojamas Bendras pertvarkymo fondas (BPF). Vis dėlto išteklių išmokų poreikis dėl faktinių pertvarkymo sprendimų nebuvo nustatytas, nes BPV ir Komisija šią tikimybę įvertino kaip mažą. Auditoriai nerado įrodymų, kurie tokiam vertinimui prieštarautų.

„2019 m. BPV tinkamai atskleidė finansinę riziką, – teigė už ataskaitą atsakingas Europos Audito Rūmų narys Rimantas Šadžius. – Tačiau nauji teismų sprendimai ir naujos teismo bylos gali kelti papildomų finansinių rizikų. Numatyti tokias rizikas – tai gero ir apdairaus viešųjų lėšų administravimo principas. Būtent todėl BPV rekomenduojame rengiant 2020 m. finansines ataskaitas iš naujo atlikti nuodugnų jai kylančių rizikų vertinimą.“

Šio pranešimo spaudai tikslas – pateikti Europos Audito Rūmų metinės ataskaitos dėl BPeM neapibrėžtųjų įsipareigojimų pagrindines mintis. Visa ataskaita pateikta www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Atsižvelgdami į ES teismų neseniai priimtus sprendimus, auditoriai pažymėjo, kad BPV turės iš naujo įvertinti visus vykstančius ir naujus teismo procesus, susijusius su *ex ante* įnašų į BPF apskaičiavimu. Visų pirma Bendrasis Teismas nustatė, kad atliekant skaičiavimą taikyto metodo teisinis pagrindas buvo iš dalies neteisėtas. Kadangi apie kai kurias bylas BPV pranešta neseniai, jos turėtų būti įvertintos rengiant 2020 m. finansines ataskaitas, teigia auditoriai.

Dauguma ES ir nacionaliniu lygmeniu nagrinėjamų bylų dėl bankų pertvarkymo yra susijusios su „Banco Popular Español“ pertvarkymu 2017 m. Ieškovai prašo panaikinti BPV pertvarkymo schemą ir Komisijos patvirtinimo sprendimą. Be to, ES teismams pateikti trys ieškiniai, kuriais prašoma panaikinti BPV sprendimus dėl abiejų ABLV bankų ir banko „PNB Banka“ (visi jie įsteigti Latvijoje) nepertvarkymo. Kai kurie ieškovai pateikė neteisėtumu grindžiamus prieštaravimus dėl teisinio pagrindo ir ieškinius ES dėl žalos atlyginimo. Atsižvelgdami į tai, auditoriai rekomenduoja BPV ir Komisijai savo galutinėse finansinėse ataskaitose įvertinti visas ginčų bylas, taip pat bet kokią informaciją, kuri galėtų lemti išteklių išmokas.

Bendra informacija

2020 m. birželio 15 d. duomenimis, ES teismuose buvo nagrinėjamos 107 bylos, susijusios su pertvarkymo ir nepertvarkymo sprendimais; 7 bylos buvo susijusios su principu, kad nė vieno kreditoriaus padėtis nėra blogesnė (t. y. kreditorių ir akcininkų padėtimi taikant bankroto procedūrą), ir 23 bylos buvo dėl *ex ante* įnašų į Bendrą pertvarkymo fondą. Be to, BPV buvo pranešta apie 2 112 nacionaliniu lygmeniu nagrinėjamų bylų.

Šioje audito ataskaitoje nagrinėjami tik 2019 finansinių metų neapibrėžtieji įsipareigojimai, atsiradę dėl BPV, Europos Komisijos ir Tarybos užduočių pagal BPeM reglamentą vykdymo. Ji paskelbta Audito Rūmų interneto svetainėje (eca.europa.eu) 23 ES kalbomis.

Kontaktai spaudai

Claudia Spiti, e. paštas claudia.spiti@eca.europa.eu, tel. (+352) 691 553 547